

Botrytída šalátu – pleseň sivá na šaláte (*Botryotinia fuckeliana*),

anamorfa : *Botrytis cinerea*

Huba, s výskytom vo všetkých oblastiach, kde sa šalát pestuje, prezimuje mycéliom alebo skleróciami. Optimálne prostredie pre rozvoj ochorenia je daždivé počasie a teploty vzduchu od 15 do 20° C. V priebehu vegetačného obdobia vytvára huba konídiá, ktoré sa ľahko uvoľňujú do prostredia a spôsobujú ďalšie infekcie. *Botrytis cinerea*, je polyfág, ktorý má široké spektrum hostiteľov. Okrem šalátu siateho k nim patrí rajčiak jedlý, uhorka siata, zemiak, petržlen záhradný, mrkva siata, hlúboviny a aj ovocné druhy rastlín.

K napadnutiu šalátu hubou môže dôjsť pri pestovaní v pareniskách, skleníkoch, ale aj vo voľnej prírode, a to počas všetkých rastových fáz. Napadnuté sú najmä rastliny oslabené presádzaním či poranením. Postupne dochádza k odumieraniu napadnutých rastlín a hnilobnému rozkladu koreňového krčka. Na mladých rastlinách zo začiatku môžeme pozorovať jemné mycélium, neskôr sivé povlaky. Vodné škvrny sú typické pre staršie rastliny, ktoré postupne žltnú a tvoria sa na nich sivé povlaky. V prípade vlhkého počasia a nedostatku svetla sa celé hlávky pokrývajú bielym mycéliom. Napadnuté časti hnednú a černejú za suchého počasia. Pre koreňový krčok je charakteristická hnedočervená škvrnitosť. Huba v spolupôsobení s inými hubami často spôsobuje padanie klíčiacych rastlín.

Dôležitou ochranou pred pôsobením huby, ktorá spôsobuje botrytídu šalátu, je sterilizácia pôdy parou alebo chemicky, a tiež dodržiavanie čistoty. Rovnako je potrebné striedanie plodín v oševnom postupe a prihliadanie na dostatočné prevzdušnenie priestoru. Nadmerná zálievka je nevhodná. Odporúča sa zavlažovať rastliny ráno, aby čo najskôr obschli. Vhodné je využívať vzpriamené odrody s vyššie nasadenými listami. Napadnuté rastliny je potrebné čím skôr odstrániť. Rozvoj ochorenia podporuje zvýšené hnojenie dusíkom. Chemická ochrana spočíva v morení osiva alebo ošetrení priesad 4 - 5 dní pred ich presádzaním. Povolný je jeden biologický prípravok Serenade Aso na báze huby *Bacillus subtilis*. Účinkuje proti bakteriálnym a hubovým patogénom na základe konkurenčnej schopnosti k týmto patogénom. *Bacillus subtilis* pokryje povrch rastliny a konkuruje patogénom odberom živým priestorovou konkurenciou. Dochádza k produkcii lipoproteínov, ktoré majú fungicídny a antibakteriálny účinok. Prípravok podporuje odolnosť voči hubovým a bakteriálnym patogénom. V priebehu vegetačného obdobia sa prípravok aplikuje max. 5–krát (v skleníkoch 6-krát), pričom interval medzi aplikáciami musí byť 5 – 14 dní (v skleníkoch 5 dní). Ošetruje sa od rozvinutého 3. pravého listu až do rastovej fázy typickej veľkosti a tvaru hlávok. Prípravok je možné použiť aj v integrovaných systémoch ochrany rastlín.

Ing. Ivana Horváthová

ÚKSÚP – OOR

6.5. 2019